

**Mottagare**  
Äldre- och omsorgsnämnden

## **Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm om samverkan inom patientnämndsverksamhet**

### **Äldre- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut till äldre- och omsorgsnämnden**

- Överenskommelsen mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län om samverkan inom patientnämndsverksamhet antas.

Äldre- och omsorgsförvaltningen

John Henriksson  
Förvaltningschef

### **Sammanfattning**

Storsthlm's styrelse har rekommenderat Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län att anta en reviderad överenskommelse om samverkan inom patientnämndsverksamhet. Överenskommelsen innehåller vissa förtydliganden och uppdatering av laghänvisningar och har kompletterats med en beskrivning av Storsthlm's roll avseende uppföljning och utvärdering. Därutöver har beräkningsmodellen gjorts om så att ersättningen fördelas mellan kommunerna beräknat på hela kommunens befolkning, och inte som tidigare baserat på befolkning över 65 år.

Äldre- och omsorgsförvaltningen föreslår att överenskommelsen ska antas.

## Beskrivning av ärendet

Storsthlm rekommenderar kommunerna i Stockholms län att anta en reviderad överenskommelse om samverkan med Region Stockholm inom patientnämndsverksamhet. Den reviderade överenskommelsen har föregåtts av en tjänstemannaremiss till kommunerna under 2020.

Överenskommelsen börjar gälla från att alla parter har beslutat att anta överenskommelsen.

## Bakgrund

Kommuner är skyldiga att ha en patientnämnd med uppgift att stödja och hjälpa patienter och deras närstående inom den hälso- och sjukvård som bedrivs av kommuner. Lagstiftningen ställer bland annat krav på att patientnämnden ska vara organiserad så att den kan utföra sina uppgifter självständigt, vilket innebär att det är något annat än vanlig synpunkts- och klagomålshantering. Skyldigheten att ha en patientnämnd regleras i lag (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Kommunerna i länet har sedan lång tid tillbaka en överenskommelse med Region Stockholms patientnämnd om samverkan inom patientnämndsverksamhet. Överenskommelsen innebär att ansvaret att bedriva patientnämnd har övergått från kommunerna till Regionen. Den nuvarande överenskommelsen började gälla 2003.

Patientnämnden är Region Stockholms centrala instans för hantering av patienters synpunkter, upplevelser eller klagomål på vård som de eller deras närstående har fått. Patientnämnden är en del av Regionen, men är opartisk och fristående från de vårdgivare som möter patienterna inom hälso- och sjukvården. Nämnden gör inga egna medicinska bedömningar och tar inte heller ställning till om vårdgivaren har gjort rätt eller fel. Syftet är i stället att fungera som en länk och beskriva, informera, reda ut och förklara och på så sätt bidra till att patienter och vårdgivare förstår varandra bättre. Det kan gälla synpunkter rörande till exempel bemötande, vård och behandling, administration, ekonomi, kommunikation, omvårdnad eller tillgänglighet.

## Förändringar i den reviderade överenskommelsen

Den reviderade överenskommelsen innehåller vissa förtydliganden och uppdatering av laghänvisningar. Överenskommelsen har kompletterats med en beskrivning av att Storsthlmns roll är att företräda kommunerna på en länsövergripande nivå avseende uppföljning och utvärdering. Avtalstiden har ändrats så att överenskommelsen gäller tills vidare, men med möjlighet för parterna att säga upp överenskommelsen med en uppsägningstid om tolv månader.

Patientnämnden fakturerar enligt överenskommelsen årligen kommunerna för utförda tjänster. År 2020 är kommunernas ersättning till patientnämnden sammantaget ungefär 1,5 mkr. Fördelningen mellan kommuner har hittills varit baserad på befolkning 65 år och äldre. Eftersom Patientnämndens verksamheter riktar sig till alla kommunens målgrupper inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård har kommunerna önskat att ersättningen istället ska fördelas mellan kommunerna beräknat på hela kommunens befolkning. Den sammanlagda kostnaden för länets kommuner förändras inte i den reviderade överenskommelsen men beräkningsmodellen har gjorts om vilket innebär en viss omfördelning av kostnaderna mellan kommunerna.

Antalet inkomna ärenden som rör kommunernas verksamheter är idag få. Patientnämnden är intresserad av att utveckla sitt samarbete med kommunerna, både för att hitta sätt att öka antalet ärenden (minska mörkertalet) och fördjupa analys och återkoppling av inkomna ärenden. Som ett led i uppföljningen bjuder patientnämnden regelbundet in länets kommuner till samverkansmöten. Ett särskilt område som patientnämnden kommer att bevaka från och med 2020 är inkomna synpunkter kopplade till vårdens övergångar/utskrivningsprocessen.

### **Förvaltningens synpunkter**

Äldre- och omsorgsförvaltningen hanterar idag avvikelser, klagomål och synpunkter som berör hälso- och sjukvård i kommunens verksamheter vilket utgör en viktig del i kvalitetsarbetet. Patientnämndens verksamhet ger ur ett brukarperspektiv utökade möjligheter att lämna synpunkter på hälso- och sjukvårdsinsatser. Patientnämndens analyser och återkoppling av inkomna ärenden bidrar till förvaltningens arbete med att kvalitetssäkra och förbättra verksamheterna. Det är också positivt att överenskommelsen har en löpande avtalstid då det bidrar till minskad administration. Sammantaget ställer sig förvaltningen positiv till överenskommelsen.

Förslaget till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser. Enligt det exempel som bifogas rekommendationen från Storsthlm innebär den nya beräkningsmodellen för Tyresös del en liten minskning av kostnaden för 2020.

Ärendet bedöms ha marginella konsekvenser för barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.